

LUNDS
UNIVERSITET

Terrorism i efterskalvet av Arabiska våren

En jämförande analys av Tunisien och Egypten

Adam Ståhl
Jonathan Jansson

Abstract

Både Tunisien och Egypten har fått utstå en tilltagande grad av terrorattacker i efterspelet av Arabiska våren 2011. Mängden terror skiljer sig dock stort mellan de två länderna, varav Egypten har utsatts mycket mer frekvent. Tunisien har efter den Arabiska våren gått ett mer progressivt öde till mötes i det att landet hållit demokratiska val, till skillnad från Egypten som avsatte sin diktator för att två år senare återgå till en auktoritär militärstat. Skillnaden i de demokratiska utvecklingarna mellan länderna tillsammans med förutsättningarna för två av ländernas statliga kapaciteter, militär- och byråkratisk kapacitet, är enligt denna studie instrumentala för att förstå den stora skillnaden i mängden terror länderna emellan.

Med hjälp av en teoriprovande fallstudie, där fallen Egypten och Tunisien användes för att utröna huruvida tidigare teorier om statliga kapaciteter och demokrati i relation till mängden terror är applicerbara under Arabiska våren, drogs en slutsats om att dessa teoriers validitet inte försvagats av studien och dess valda fall genom en analys av både kvantitativa och kvalitativa resultat. Däremot blev det inte entydigt huruvida teorierna stärkts av studien, varav en studie av större skala skulle ha stärkt den teoriprovande aspektens validitet.

Nyckelord: Terrorism, Militär, Byråkrati, Demokrati, Tunisien, Egypten, Arabiska våren

Antal ord: 9885

Innehållsförteckning

Abstract	2
Innehållsförteckning	3
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.1.1 Jasminrevolutionen	4
1.1.2 Den egyptiska revolutionen	5
1.1.3 Terrorism i Tunisien och Egypten	5
1.2 Syfte och frågeställning	6
1.3 Tidigare forskning	7
2. Teoretiska perspektiv	7
2.1 Byråkratisk kapacitet	8
2.2 Militär kapacitet	8
2.3 Terrorism	9
2.4 Demokratisering	9
2.5 Hypotetiska förväntningar	11
3. Metod och material	11
3.1 Teoriprovande fallstudie	11
3.2 Val av fall	12
3.3 Metodologiska reflektioner	13
3.4 Material och avgränsning	14
3.5 Källkritik	15
4. Resultat och analys	16
4.1 Kvantitativa resultat	16
4.1.1 Terrorattacker	17
4.1.2 Militär kapacitet	17
4.1.3 Byråkratisk kapacitet	17
4.2.1 Militär kapacitet:	18
4.2.2 Byråkratisk kapacitet:	20
4.2.3 Demokratisering:	22
4.3 Analys	23
5. Slutsatser	28

1. Inledning

“Nevertheless, there was an Arab spring that led to today’s Arab winter. Something—many things—took place. Those things mattered.” (Feldman, 2020)

Under åren som har gått sedan den Arabiska våren har vardagen på många platser i Arabvärlden om något blivit än mer prekär och hård. Flera av de mest inblandade länderna härjas nu av blodiga inbördeskrig och Egypten har än en gång ett repressivt militärstyre. Dessutom har en dramatisk ökning i aktiviteten hos Islamistiska terroristgrupperingar ägt rum i stora delar av regionen, vilket lett till hårda militära motangrepp och andra omfattande säkerhetsinsatser. Denna studie undersöker terrorism i Tunisien och Egypten, två av de centrala arenorna för den Arabiska våren, och hur detta hänger ihop med staternas struktur under och i perioden efter revolutionerna.

1.1 Bakgrund

1.1.1 Jasminrevolutionen

Under januari 2011 omkullkastades Tunisiens ledare Zine El-Abidine Ben Ali efter en månads folkliga protester och 24 år vid makten. Den så kallade Jasminrevolutionen blev början för en massiv protestvåg som snabbt spred sig genom stora delar av nordafrika och mellanöstern, och som snart kom att kallas den Arabiska våren. Tunisien blev det enda land som under Arabiska våren lyckades infria sitt hopp om en demokrati (Brownlee m. fl., 2015).

Startskottet för den tunisiska revolutionen var en självränning som en ung grönsakshandlare iscensatte i protest mot korruption och polistrakasserier (Taylor, 2014). Nyheten om den unge mannens självmord spred sig snabbt på internet och i internationell media, vilket följdes av att tusentals tunisier samlades landet runt för att kräva reformer och ett slut på diktaturen. Ben Ali-regimen svarade med att sätta in tungt beväpnad polis mot protestanterna (Ibid, 2014). Minst 200 personer dog och runt 800 skadades i poliskonfrontationerna (United Nations, 2012). Protesterna upphörde dock inte, utan fortsatte med oförändrad kraft, och fortsatte trots löften om reformer från Ben Ali och hans regering. Den fjortonde januari lämnade Ben Ali sin post och flydde till Jeddah i Saudiarabien. (Taylor, 2014) Revolutionen satte landet på kurs mot sitt första demokratiska presidentval, vilket sedermera ägde rum under 2014. (National Democratic Institute, 2015)

1.1.2 Den egyptiska revolutionen

Bara dagar efter att Ben Ali avsatts i Tunisien organiserades massdemonstrationer runt om i Egypten, inspirerade av den tunisiska framgången. Den 25e januari, på det som Mubarak-regeringen utropat "nationella polisdagen" hölls en nationell manifestation mot polisbrutalitet som samlade tiotusentals demonstranter runt Tahrirtorget i Kairo, och många tusentals fler landet runt. Efter två veckor av intensiva protester och våldsam repression från statsapparaten, med över 800 döda, klev Mubarak åt sidan och lämnade makten i militärens händer (BBC, 2011). De Väpnade Styrkornas Högsta Råd (SCAF) kom således att styra landet som interimregering. Under det år som följde fortsatte demonstrationerna som krävde snabbare reformer och demokratiska val, vilka möttes av repression. När allmänna val slutligen hölls valdes den islamistiske politikern Mohammed Mursi från det tongivande Muslimska Brödrskapet till Egyptens president. Mursi avsattes drygt ett år senare av SCAF efter stora protester mot vad som uppfattats som ett islamistiskt kupp försök i samband med att landets nya konstitution skulle godtas. Sedan dess har generalen Abdel Fattah al-Sisi styrt landet (Neo, 2019, s. 101).

1.1.3 Terrorism i Tunisien och Egypten

Den inhemska säkerheten i Tunisien har stundtals hotats av såväl al-Qaeda som Islamiska staten/Daesh. Al-Qaeda-allierade Ansar al-Sharia har till exempel pekats ut som ansvariga för en rad politiska mord under 2013 (GTD, 2021). Islamiska staten utförde under 2015 ett antal uppmärksammade dåd mot turister i Tunis. Vidare har gränsstaden Ben Guerdane agerat som en fristad för militanta islamister från IS-falanger i Libyen. 2016 attackerades Ben Guerdane av Islamiska staten i ett försök att etablera ett kalifat inom Tunisien. Attacken varade inte längre än två dagar och den tunisiska militären kunde tämligen omgående utropa sig som segrande (Torelli, 2016). Detta är ett tydligt exempel på en attack från militanta islamister som varit oroväckande, men aldrig framstått som ett reellt hot mot Tunisiens säkerhet.

Egypten har haft stora problem med terrorism sedan revolutionen 2011. Antalet attacker har ökat drastiskt i och med de politiska oroligheterna i landet. Sinaihalvön har varit bas för flertalet terrorgrupper, många med kopplingar till Al-Qaeda och Islamiska staten. En grupp som däremot inte haft tydliga kopplingar till Al-Qaeda, Ansar Bayt al-Maqtis, har lämnat ett väldigt stort avtryck i regionen. En grupp som tidigare fokuserade på att attackera Israel och hämma relationen mellan Egypten och Israel övergick 2013 till att nästintill exklusivt

attackera den Egyptiska armen och civila mål (Gold, 2014). Antalet terrorattacker ökade explosionsartat 2013 efter att Muslimska brödraskapets ledare och Egyptens dåvarande president Mohammed Morsi avsattes i en militärkupp (Gold, 2014). Egypten har fått stor kritik för sina åtgärder när det gäller anti-terror. Det har tillkommit rapporter om att Egypten använt nyskrivna anti-terrorlagar för att motivera tillslag mot både den politiska oppositionen och människorättsaktivister (United Nations, 2021). Denna hårda offensiv från den egyptiska militären mot militanta grupper men även den fredliga oppositionen har kommit att eskalera konflikten mellan stat och militanta grupper ytterligare.

1.2 Syfte och frågeställning

Det har skrivits ett stort antal samhällsvetenskapliga artiklar med socioekonomiska, religiösa och historie-sociologiska förklaringsmodeller till terrorism, likaså om regimtyper och terror. Något som däremot inte har fått lika mycket utrymme är hur staters struktur kan uppmuntra till eller avvärja dissidenter från att använda sig av terrorism. Vårt syfte med denna uppsats är att utforska hur staters olika uppbyggnad påverkar mängden terrorism, med fokus på militär styrka, institutionernas funktionssätt, och graden av demokratiskt deltagande. Vi kommer att testa två teorier om statens uppbyggnad och terrorism; dels Hendrix & Youngs (2014) tes att militär kapacitet uppmuntrar till terrorism medan byråkratisk kapacitet motverkar den, dels Hwangs (2009) tes att både statlig kapacitet och demokratiskt deltagande motverkar. Detta är av intresse dels för att ge en större förståelse av terrorism som blir ett alltmer globalt fenomen, men också för att kunna utforma effektiv politik för att bekämpa terrorismen som i hög utsträckning drabbar civila och de redan utsatta. Detta blir inte minst relevant i Tunisien och Egypten, dit USA och andra västländer årligen skickar stora summor i militärt stöd med syftet att motverka terrorismen. De fall denna studie kommer ägna sig åt är Egypten och Tunisien från början av den arabiska våren 2010 fram till 2015. Frågeställningen som ämnas besvaras blir därmed:

- *Hur påverkades terroraktiviteten i Egypten och Tunisien av staternas militära och byråkratiska kapacitet under den arabiska våren? Vilken roll spelade möjligheterna till demokratiskt deltagande?*

1.3 Tidigare forskning

Tidigare forskning kring terror har visat tydliga meningsskiljaktigheter mellan olika forskare över vad, om något, som bör benämnas som terrorism. Weinberg et. al. (2004) finner till exempel att vad som åsyftas med begreppet i en akademisk kontext både har förändrats över tid och varierar beroende på författarens etnicitet.

Zelin (2020) argumenterar för att den Tunisiska revolutionen, och inte minst den universella amnesti för politiska fångar som den ledde till, varit en bidragande faktor till den ökade terroraktiviteten i landet, där inhemsk terrorism tidigare varit nästintill obefintlig. Kaye (2008) studerar relationen mellan demokratisering och terrorism i 6 auktoritära stater i Arabvärlden under det tidiga 2000-talet och finner att det varken är tal om en tydlig positiv eller negativ relation mellan de två fenomenen. Snarare menar Kaye att den imperfekta liberaliseringen av de sex länderna å ena sidan underminerat militanta grupperns möjligheter till mobilisering genom att presentera moderata alternativ, men å andra sidan att öppningen av samhällena också underminerat den utbredda säkerhetsapparaten som i viss mån hållit grupperna i schack.

Den text som ter sig mest lik vår egen i karaktär och ambition är Neo (2019). Neo söker efter förklaringar till den ökade aktiviteten bland islamistiska fundamentalist-grupperingar i Egypten och Tunisien efter den arabiska våren, och kommer fram till att svaga institutioner, fattigdom och bristande försvar för mänskliga rättigheter från statens sida varit drivande i båda länderna (2019, s. 105). Vår studie skiljer sig dock i att vi dels vill testa Hendrix & Youngs samt Hwangs teoretiska ramverk kring den tudelade statliga kapaciteten som förklaringsmodell och därmed eventuellt göra ett inomvetenskapligt bidrag, samt att vi vill undersöka terror i demokratiseringsprocesser från ett teoretiskt perspektiv. Snarare än att diskutera anledningar till terrorism i allmänhet vill vi studera de påverkansfaktorer som har att göra med statens funktionssätt och uppbyggnad.

2. Teoretiska perspektiv

Hendrix & Young (2014) stipulerar att den statliga kapaciteten påverkar förekomsten av terrorism genom de incitamentsstrukturer som den ofrånkomligen ger upphov till. En stark militär ökar incitamenten att attackera icke-militära mål snarare än att möta staten i öppen konfrontation. En stark byråkrati å andra sidan minskar incitamenten att göra detta eftersom

den dels ökar risken att bli tillfångatagen, men också chansen att få sina klagomål hörda. Hwang (2009) delar synsättet att effektiva institutioner minskar risken för terrorism, men menar att staten även kan påverka genom att tillåta eller utesluta oppositionella grupper från demokratiskt deltagande. Resonemanget i både Hendrix & Young och Hwang är grundat i “the political opportunity model of violent mobilization”, som kommer från det sociologiska studiet av sociala rörelser, och utgår från att förekomsten av våldsamt mobilisering i hög utsträckning beror på huruvida den är taktiskt och politiskt genomförbar. Fokus ligger således på vilka miljöer som gör terror mer eller mindre sannolikt (Beck, 2008, s. 1569). För att kunna testa modellen kommer vi att anta samma teoretiska utgångspunkt i vår analys.

2.1 Byråkratisk kapacitet

I undersökningen utgår vi från Hendrix & Youngs tes att statlig kapacitet på ett relevant sätt kan delas upp i byråkratisk och militär kapacitet. Hendrix & Young definierar byråkratisk kapacitet som “the ability to collect and manage information” (2014, s. 331). Vi kan förstå byråkratisk kapacitet som synonymt med *väl fungerande institutioner*, som på olika sätt kan insamla underlag för beslut och sedan även genomföra dessa beslut. Hendrix & Young menar att byråkratisk kapacitet är negativt korrelerad men mängden terrorism, utifrån en analys av oppositionella gruppers incitamentsstrukturer. Det finns en mängd olika möjliga operationaliseringar för byråkratisk kapacitet, varav Hendrix & Young lyfter runt ett tiotal, som sedan kan kombineras i index eller faktoranalys. I vår kvantitativa analys operationaliserar vi begreppet utifrån Världsbankens mått *Government Effectiveness* från datasetet *World Governance Indicators*. Måttet omnämns i Hendrix & Young som “the most comprehensive attempt to generate a measure of bureaucratic/administrative capacity” (2014, s. 362), men används inte där eftersom datasetet inte täcker hela den period de ville studera. Det täcker däremot hela perioden 2010 till 2015, varför vi kan använda oss av det här.

2.2 Militär kapacitet

Den andra grenen av den statliga kapaciteten är militär kapacitet, vilket vi förstår som statens kapacitet att använda militär makt. Hendrix & Young argumenterar för den något kontraintuitiva idén att ökad militär kapacitet är sammankopplat med ökade incitament för terrorism, och därmed även ökat förekomst av inhemsk terrorism. Detta ska förstås som att terrorism som taktik blir mer tilltalande i förhållande till andra potentiella taktiker, såsom

guerrilla-krigföring och massrörelsepolitik. Deras operationaliseringar innefattar militära utgifter, arméns storlek, och militära utgifter per soldat. Vi kommer att använda oss av måtten *military expenditure* och *military personnel* samt i vår kvantitativa analys. Vi utgår från absoluta siffror snarare än per capita utgifter eller antal soldater eftersom dessa utgör en mer representativ bild av statens faktiska militära makt. De är dock bristfälliga indikatorer på militärens effektivitet och faktiska kvalitet. Faktorer som hur väl information kan spridas inom den militära organisationen och kompetensen hos den militära ledningen har nämligen också en stor påverkan på den reella militära makten, och en stat som använder sina militära resurser effektivt kan ha större påverkan än en stat med större resurser men som saknar dessa organisatoriska styrkor (Brooks, 2003). Det är också sannolikt att den militära maktens upplevda effektivitet påverkar militanta gruppers incitamentsstrukturer. Denna medvetenhet tar vi med oss in i vår kvalitativa analys, men menar ändå att våra operationaliseringar är lämpliga för den mer kvantitativt orienterade analysen.

2.3 Terrorism

Det är sedan länge etablerat att ingen kallar sig själv terrorist. Weinberg et. al. (2004, s. 778) beskriver terrorism som ett “essentially contested concept”, vars mening varierar kraftigt akademiker emellan. Vidare har inte minst det egyptiska militärstyret använt sig av terrorism-begreppet för att möjliggöra långtgående inskränkningar på medborgerliga fri- och rättigheter (Abozaid, 2020). Trots detta menar vi att begreppet är analytiskt intressant, som en beskrivning av en viss taktik. Vi definierar begreppet terrorism som *användningen av eller hot om våld mot icke-stridande för en publik i ett politiskt syfte*, vilket ligger nära Hendrix & Youngs definition. I praktiken innebär detta att vi filtrerar datan i Global Terrorism Database efter alla de tre kriterier som de har tillgängliga (terrorism har ett politiskt eller religiöst syfte, en publik annan än det direkta offret, och sker utanför legitim krigföring), samt exkluderar så kallade *ambiguous cases*. Begreppet terrorgrupper kommer vi att använda för att beskriva grupper som använder sig av terrormetoder i någon utsträckning. Terrorgruppernas aktivitet kommer att operationaliseras utifrån antalet incidenter per år under den relevanta perioden.

2.4 Demokratisering

Studien undersöker terrorism i efterskalvet av en enorm demokratisk mobilisering i båda länder, som med varierande resultat satte länderna på kurs mot en genomgående demokratisering. Vi utgår från att den enorma folkliga mobilisering och medföljande

demokratiseringsprocess som den Arabiska våren innebar på ett mycket relevant sätt bidragit till den i allmänhet ökade terrorismen i regionen under den period vi studerar. I detta bygger vi på Hwangs (2009) teori om *the participation-capacity nexus*, där mängden våldsam Islamistisk mobilisering formas av ett samspel mellan statlig kapacitet och graden av institutionaliserat deltagande i beslutsprocesser.

	<i>Political participation</i>	<i>Lacking political participation</i>
Effective state	Peaceful mobilization dominates/violence is rare	Islamist groups go underground. Mobilization is limited
Ineffective state	Mixed mobilization. Majority of Islamist groups use peaceful strategies. Some use violence to push boundaries of acceptable behavior	Highly violent mobilization

Fig. 1: The participation-capacity nexus (Hwang, 2009, s. 12)

Demokratiseringsbegreppet är inte entydigt, utan finns på ett spektrum mellan olika minimalistiska (formalistiska) och maximalistiska (substantiella) positioner (Grugel, 2002). I dess minst innehållsrika form är demokratisering helt enkelt den process genom vilken en stat, regering eller ett samhälle försöker röra sig från ett auktoritärt samhällsskick till ett demokratiskt sådant, mot ett samhällsskick som i någon mån präglas av folkstyre (Ibid, 2002, s. 12). Vi kommer att utgå från ett deltagardemokratiskt synsätt, vilket präglas av en strävan efter kontinuerligt deltagande i beslutsprocesser på flera olika nivåer, och en utjämning av reell makt inom såväl den ekonomiska som politiska sfären (Grugel, 2002, s. 23 - 24). Möjligheterna till deltagande definieras utifrån såväl laglig status som reella möjligheter till deltagande, såsom förekomsten av repression mot sympatisörer och möjligheter att öppet driva opinion. Deltagandegraden tolkas som en ytterligare oberoende variabel i studien som antas forma incitamenten till olika sorters mobilisering. Data på valdeltagande i de val som ägt rum under perioden 2010 till 2015 i de båda länderna kommer att användas som en ingång till att diskutera demokratiskt deltagande i allmänhet, men kvalitativ empiri kommer att stå i fokus.

2.5 Hypotetiska förväntningar

De hypotetiska förväntningar vi bär med oss inför införskaffandet av data och resultat ligger i linje med Hendrix & Youngs teorier om statliga kapaciteter och dess inverkan på terror. Vi förväntar oss att resultaten kommer ta liknande uttryck i vår studie som i deras, i det att det land med störst militär kapacitet kommer att utsättas för mer terror än det land med störst byråkratisk kapacitet, och att detta kommer att ske i enlighet med den political opportunity modell som de företräder. Vidare förväntar vi oss att möjligheterna till politiskt deltagande för oppositionella kommer att påverka mängden terror, där mer deltagande leder till mindre terror och vice versa.

Således blir våra hypotetiska förväntningar att vi förväntar oss en större terror-aktivitet i Egypten i och med dess starka militär och svaga byråkrati i jämförelse med Tunisien. Tunisien förväntas utsättas för en mindre mängd terror, tack vare dess relativt starka byråkrati. Något som vi däremot ser som en möjlighet är att Egypten med dess starka militär skulle ha med en stark offensiv lyckats rensa Sinai-området på terroristceller och läger. Detta skulle i sådana fall frångå våra förväntningar om en större terror-aktivitet i Egypten kontra Tunisien.

3. Metod och material

3.1 Teoriprovande fallstudie

Vår studie kommer till allra största grad vara en teoriprovande fallstudie varav två fall studeras, Tunisien och Egypten. De teorier som kommer beprövas är teorin om statlig kapacitets påverkan på terrorism av Hendrix och Young, samt Hwangs teori om deltagande och kapacitet. Studien ämnar att i dess slutsats avgöra om teorierna blivit stärkta eller försvagade av studien, något som är instrumentalt för en teoriprovande studie (Esaiasson m.fl., 2012, s. 40). Studien är dessutom en förklarande studie, i det att den vill förklara *varför* mängden terror var olika i två länder under en viss tidsperiod (Esaiasson m. fl., 2012, s. 36). Den metod som kommer användas är en komparativ metod med en mest lika design för att undersöka den påverkan som deltagande, militär- och byråkratisk kapacitet har på mängden terror. Mest-lika design ter sig rimlig, eftersom den utgår ifrån fall där variabelerna som skall studeras skiljer sig åt medan samtliga fall är lika i många övriga avseenden, något som

stämmer väl in på våra valda länder (Esaiasson m.fl., 2012, s.101). Vi således kommer att ägna oss åt en jämförande fallstudie där vi har två kontexter under ett tidsrum, det vill säga Egypten och Tunisien under tiden kring arabiska våren. Mest lika designen fungerar för detta fall där ländernas två kapacitetsdimensioner samt demokratiska utveckling som skall studeras skiljer sig åt i grad och karaktär, samtidigt som länderna delar en liknande politisk historia, ekonomisk struktur och är relativt etniskt homogena (Kandil, 2016).

Vi ämnar att grundligt beskriva Egypten och Tunisiens statsapparater och deras relation till terrorutvecklingen, vilket gör att en kvalitativ studie ter sig bäst för arbetet. Samtidigt kommer vi också att använda oss av kvantitativa mått, inte minst en serie olika index och tabeller för att beskriva statliga kapaciteter och mängden terror. Vi väljer att enbart fokusera på två länder, till skillnad från Hendrix & Young, vilka gjorde en kvantitativ studie som inkluderade näst intill alla världens länder. Resultaten kommer jämföras med förutfattade meningar och hypoteser samt kontextualiseras genom en analys där även den demokratiska mobiliseringens påverkan på resultaten lyfts. Studiens avslutas med att slutsatser dras från resultat och analys samt att alternativa förklaringsmodeller för forskningsproblemet lyfts.

3.2 Val av fall

Vi har valt att göra en jämförande studie mellan Tunisien och Egypten. I en jämförelse av de länder där den Arabiska våren inneburit ett maktskifte eller ett omfattande folkligt uppror sticker Tunisien ut som det landet med näst högst byråkratisk kapacitet och sammantaget lägst militär kapacitet vid utbrottet 2010 (se tabell 1). Egypten å andra sidan sticker ut åt motsatta hållet. Landet har överlägset störst militär kapacitet, samtidigt som den byråkratiska kapaciteten hamnar någonstans i mellanskiktet. Hendrix & Young omnämner specifikt Egypten som ett av få länder globalt som kombinerar väldigt hög militär kapacitet och låg byråkratisk kapacitet. Således utgör länderna en slags motpoler i den kontexten kring statlig kapacitet under den Arabiska våren. I övrigt är de två länderna väl lämpade för en studie med mest lika design. Konungariket Bahrain hade kunna vara ett alternativ till Tunisien endast baserat på dess kapaciteter, men skiljer sig från Egypten på flera viktiga punkter, bland annat då den lilla östaten är en monarki och har en shiitisk majoritetsbefolkning, med stora etniska splittringar i landet (CIA, 2021). Tunisien är likt Egypten en sekulär republik en historia av auktoritärt styre, med en sunni-muslimsk majoritetsbefolkning som är relativt homogen (CIA, 2021).

	Byråkratisk kapacitet - Government Effectiveness Estimate (-2.5 - 2.5)	Militär kapacitet- Militära utgifter (Milj. USD)	Militär kapacitet- Militär personal (tusental)
Tunisien	0,2	571	47,8
Libyen	-1,1	N/A (2012: 2978)	N/A (2012: 7)
Yemen	-1,0	1448	137,9
Egypten	-0,4	4407	835,5
Syrien	-0,6	2346	403,0
Bahrain	0,5	843	19,4

Tabell 1: Byråkratisk och Militär kapacitet i de fem länder vars ledare blev omkullkastade eller där protester ledde till storskaliga uppror i samband med den Arabiska våren, år 2010 (Världsbanken, 2021; Stockholm International Peace Research Institute, 2021; International Institute for Strategic Studies, 2021).

3.3 Metodologiska reflektioner

Den valda metoden har, precis som de flesta forskningsmetoder, sina brister. En risk med att bedriva en jämförande studie som ämnar att vara teoriprovande är att skalan på studien är för liten. Det kan visa sig att resultaten som uppdagas i en jämförande fallstudie förlorar validitet i jämförelse med en jämförande studie innehållandes ett stort antal länder med medföljande empiri. En fallstudie av två länder gör det svårare att bevisa korrelation mellan teori och empiri. Som Lindvall (2007, s. 273) påpekar så saknas i en fallstudie möjligheten att statistiskt kontrollera för vissa variabler, varför kausala förhållanden i än högre utsträckning måste klarläggas teoretiskt. Risken finns alltid att empiri stämmer in med hypotes och teori av ren slump. Med ett större antal länder och empiri blir det tydligare huruvida det finns ett reellt samband mellan teori och empiri. Samtidigt finns det styrkor med fallstudiedesign. Det är vedertaget, på gräns till definitionsmissigt, att metoden tillåter för en djupare förståelse för enskilda analysenheter än vad mer kvantitativt orienterade metoder gör. Inte minst kan fallstudier och jämförande fallstudier vara ett sätt att följa de kausala mekanismer som en teori ställer upp från orsak till verkan steg för steg, och därmed inte testa enbart samvariation utan även närma sig kausalitet (Ibid, s. 274).

Eftersom vår studie enbart består av två fall och dess medföljande empiri så behöver studien även förlita sig på kvalitativa källor för att avgöra huruvida den tänkta förklaringsmodellen verkligen är tillräckligt valid. Därmed är det av högsta vikt att de kvalitativa källorna är tillräckligt säkra, nyanserade och detaljerade för att kunna bedriva en förklarande studie som innehar samma validitet som en studie med en statistisk design där det finns en uppsjö av data och statistik att tillgå. De kvalitativa källor som vi valt att utgå ifrån är till största del tidigare bedriven forskning om Tunisien och Egypten men även vetenskapliga artiklar som berör begrepp såsom statliga kapaciteter och demokrati.

Slutligen går det att invända mot valet av fall på andra grunder. Den kombination av oberoende variabler som vi analyserar (byråkratisk kapacitet, militär kapacitet, och demokratiskt deltagande) genererar 8 möjliga kombinationer av högt och lågt vilka skulle kunna studeras var och en för sig eller i en större jämförande studie. Vi studerar på sin höjd 3 olika kombinationer, vilket kan anses vara för begränsat. Samtidigt handlar varken Hendrix & Youngs eller Hwangs teorier om den relativa styrkan hos de olika variablerna utan om deras individuella påverkan, varför vi anser att studiens omfång är tillräckligt.

3.4 Material och avgränsning

Vi kommer att använda oss av ett brett urval empiriskt material för att studera den påverkan som de två dimensionerna av den statliga kapaciteten har på mängden terroraktivitet. Detta innefattar dels en serie kvantitativt orienterad data, såsom Världsbankens *World Governance Indicators* och statistik från Global Terrorism Database, dels mer kvalitativt material.

Den kvantitativa datan ämnar att kvantifiera Egypten och Tunisiens statliga kapaciteter samt mängden terror i respektive land. Index och annan kvantitativ data kommer att sammanställas för att beskriva läget i samtliga länder. Dessa siffror kommer att utgöra stor del av studiens resultatdel. Däremot är inte sådan empirisk data tillräcklig för en nyanserad och utförlig analys, inte minst då de viktigaste förändringarna i de olika statliga kapaciteterna under denna turbulenta kan vara så kortvariga att de inte fångas av den kvantitativa data som finns att tillgå. Till analysdelen kommer därmed kvalitativa källor såsom exempelvis *Arab uprisings and civil-military relations* och *Modern Middle east authoritarianism* användas som supplement för att förklara tillstånden i Egypten och Tunisien. Materialet till denna studie har till allra största del avgränsats till Nordafrika, specifikt Egypten och Tunisien, med fokus på

åren 2010-2015, men med utrymme för viss bakgrundsinformation om tillståndet innan arabiska vårens början.

3.5 Källkritik

I vårt kvantitativa underlag använder vi oss bland annat av data från Global Terrorism Database (GTD) för att kartlägga för att undersöka antalet terrorattacker per år under perioden. Databasen tillhandahålls av University of Maryland i USA och innehåller data om över 200,000 attacker (GTD, 2021). Datainsamlingen sker genom en blandning av manuella och automatiserade granskningar av ett brett urval nyhetsmedia världen över som uppdateras med miljontals artiklar dagligen. Som Beck (2008, s. 1575) påpekar kan databaser vars information bygger på nyhetsrapportering påvisa en genomgående tendens, och dessutom underskatta det faktiska antalet attacker genom att de helt enkelt aldrig rapporteras i media. I den turbulenta och polariserande period som en revolution innebär är det troligt att sådana problem kan bli än större. Dessutom ändrade GTD sin datainsamlingsmetod under 2012, mitt under den period vi studerar, vilket kan innebära problem för jämförelser före och efter det året.

En ytterligare problematik kring den kvantitativa datan är att inrapporterade siffror och statistik kan till en viss grad vara förskönad. Tunisien har ofta fått beröm för sina byråkratiska kvalitéer, beröm som i efterhand kan ha varit någorlunda överdriven. Cavatorta & Haugbolle (2012) skriver om hur den tunisiska regimen medvetet använde sig av statistiska knep för att hålla uppe en myt om en frodande fri marknad. Detta är en problematik som är vanlig bland auktoritära länder, vilka tenderar att fuska med siffror och data i en större grad än fungerande demokratier. (Ibid., 2012)

4. Resultat och analys

4.1 Kvantitativa resultat

	Antal terrorattacker (GTD, 2021)	Byråkratisk kapacitet (WGI - Government Effectiveness Estimate)	Militär kapacitet- Militära utgifter (Milj. USD)	Militär kapacitet- Militär personal (tusental)
2010	0	0,2	571	47,8
2011	2	0,0	715	47,8
2012	3	0,0	681	47,8
2013	14	-0,1	759	47,8
2014	10	-0,1	908	47,8
2015	11	-0,1	979	47,8

Tabell 2: Visar antalet terrorattacker, den byråkratiska kapaciteten och två mått på den militära kapaciteten i Tunisien årsvis under perioden 2010 - 2015. (GTD 2021; Världsbanken, 2021; Stockholm International Peace Research Institute, 2021; International Institute for Strategic Studies, 2021)

	Antal terrorattacker (GTD, 2021)	Byråkratisk kapacitet (WGI - Government Effectiveness Estimate)	Militär kapacitet- Militära utgifter (Milj. USD)	Militär kapacitet- Militär personal (tusental)
2010	3	-0,4	4407	835,5
2011	16	-0,6	4464	835,5
2012	39	-0,8	4558	835,5
2013	208	-0,9	4360	835,5
2014	297	-0,8	5085	835,5
2015	539	-0,8	5475	835,5

Tabell 3: Visar antalet terrorattacker, den byråkratiska kapaciteten och två mått på den militära kapaciteten i Egypten årsvis under perioden 2010 - 2015. (GTD 2021; Världsbanken, 2021; Stockholm International Peace Research Institute, 2021; International Institute for Strategic Studies, 2021)

4.1.1 Terrorattacker

Tunisien har under perioden 2010 till 2015 sett en dramatisk ökning i antalet terrorattacker per år. Från ett snitt på under 1 attack per år under perioden 1970 - 2010 ökade antalet attacker till 35 mellan åren 2013- 2015 (GTD, 2021). Polis, privatpersoner och religiösa ledare utgör de tre största grupperna av mål, och står för nästan 65 procent av attackerna. Egypten har under den period vi valt att granska än större problem med terrorism. Antalet attacker ökade i en explosionsartad takt efter revolutionen 2011. Egypten hade år 2010 inte mer än 3 terroristattacker medan det skedde över 500 terroristattacker 2015 (GTD, 2021). Polis, privatpersoner och kategorin "okänt" utgör de tre största grupperna mål och står för över 60 procent av attackerna.

4.1.2 Militär kapacitet

Tunisiens militära kapacitet ökade kraftigt under åren som följde på den Arabiska våren. Under perioden ligger arméns storlek stabilt på 47800 personal. Den militära budgeten däremot nästintill fördubblas mellan 2010 och 2015. Egyptens militära kapacitet har varit fortsatt väldigt stark under denna period. Den militära arbetskraften har legat stabil på 835,500, medan militärbudgeten ökat från cirka 4,4 miljarder USD till nästan 5,5 miljarder USD.

4.1.3 Byråkratisk kapacitet

Under perioden minskade den byråkratiska kapaciteten i Tunisien från 0,2 till -0,1 Den största minskningen i byråkratisk kapacitet skedde dock under perioden 2010- 2011, alltså under revolutionen. Under samma period sker en än större minskning i Egypten, som går från -0,4 till -0,9 för att sedan stiga lite till -0,8. Minskningen sker mellan 2010 och 2013, för att sedan stabiliseras under 2014 och 2015.

4.2 Kvalitativa resultat

4.2.1 Militär kapacitet:

Ben Alis företrädare Habib Bourguiba blev år 1957 Tunisiens första president. Han möttes av ett svårt dilemma under sin första tid på posten. Bourguiba behövde avväga vilken strategi han skulle använda sig av för att cementera hans plats vid makten. Tunisien, som är ett relativt litet land beläget mellan två större länder, Algeriet och Libyen, behövde hitta en väg att uppnå trygghet i en tämligen orolig region fylld av länder med starkare militärer.

Bourguibas farhåga var att ifall staten valde att hastigt utvidga och utveckla landets militär så skulle det kunna komma att bromsa in utvecklingen av landets infrastruktur (Taylor, 2014). Att placera en stor del av militärens styrkor längs gränserna samt att omplacera militären till samhälls- och infrastrukturutveckling var ett sätt för Bourguiba att kontrollera och begränsa den tunisiska militärens makt (Ibid., 2014). Detta kan ses som ett uttryck för Bourguibas rädsla att möta samma möte som många andra länder gjort, nämligen en militär kupp.

När protester mot den tunisiska regimen blossade upp i slutet av 2010 var militären till en början trogen Ben Ali, något som skulle förändras när protesterna kom att tillta i kraft och skala. Den 13 januari vägrade generalen Rachid Ammar att följa Alis order om att skjuta mot demonstranter och kort därefter uppmanades presidenten att lämna landet av just Ammar. Efter att Ben Ali flydde landet blev det militärens uppgift att säkerställa ordning inom landet samt påbörja processen att forma en ny regering. Tunisiens militär hade haft ett tämligen svagt inflytande både under Bourguibas och Ben Alis tider vid makten. Istället hade Ben Ali en stark relation med säkerhetsapparaten, vilken ofta överskuggade landets militär i status. Barany (2011) hävdar att Ben Alis statsbygge var en polisstat där säkerhetsstyrkorna prioriterades i budgetering och vid politiska uppdrag. Bristen på makt och inflytande hos den tunisiska militären kan ha varit ett incitament för att samarbeta med demonstranterna och i sin tur störta Ben Ali (Taylor, 2014). Under perioden 2010-2015 gick landets militära utgifter från 571 miljoner USD till 979 miljoner USD, något som kan ses som ett uttryck för militärens ökade inflytande inom tunisisk politik och budgetering. Detta sammanföll med ett utökat försvarssamarbete med USA, varifrån man fick stöd med inte minst antiterrorism-insatser (Wehrey, 2020).

Den militära makten har varit central i det egyptiska statsbygget i många decennier. Republiken grundades genom en militär statskupp, alla landets presidenter fram till 2011 hade en militär bakgrund, och militärens starka position sticker ut i internationella jämförelser (Världsbanken, 2015). I och med fredsavtalet med Israel 1979 blev Egypten dessutom en betydande allierad till USA i mellanöstern, vilket innebar att landet blev mottagare av ett mycket betydande militärt stöd från USA. Åren som ledde fram till revolutionen låg stödet på ca 1.3 miljarder dollar om året, ungefär en tredjedel av den totala nationella militärbudgeten. I samband med kuppen mot Morsi beslutades det dock att stödet skulle begränsas kraftigt, om än endast temporärt. Det nya och betydligt mindre stödet skulle vara speciellt inriktat mot anti-terrorism (Hartung & Binder, 2020, s. 8)

Under perioden 2010- 2015 var den egyptiska militären än en gång en mycket betydande del av samhällsutvecklingen i landet. Kandil (2016) argumenterar för att militären och den stora egyptiska säkerhetsapparaten både ökat sin makt och sin legitimitet sedan revolutionen 2011. Från att ha varit ekonomiskt stark men politiskt åsidosatt under Hosni Mubarak kunde militären, genom att ställa sig på demonstranternas sida under de tidiga demonstrationerna på Tahrirtorget, positionera sig som folkets beskyddare. Egypten och Tunisien var de enda länderna under Arabiska våren där militären allierade sig med demonstranterna. Så fort Mubarak flugits ut ur landet med helikopter tog SCAF över som interimregering, med det centrala målet att kunna kontrollera demonstranterna fram tills att demokratiska val kunde hållas.

Efter ett år vid makten och mycket utbredda protester avsatte SCAF Morsi som president. Kuppen innebar att landets islamistiska partier (utom salafistiska al-Nur) förklarades olagliga, och tusentals medlemmar ur Muslimska brödrskapet sattes i fängelse. Detta sammanföll tidsmässigt med en dramatisk ökning i terroraktivitet i landet, inte minst på Sinaihalvön. Oroligheterna på halvön hade börjat med att lokala jihadist-grupperingar började utföra attacker mot mål i Israel under 2010. De blossade dock verkligen upp i samband med den anti-islamistiska kuppen mot Morsi. Både SCAF och Morsi gjorde vissa försök att förhandla med militanterna (försök som motarbetades av säkerhetsstyrkorna), men i och med al-Sisis inträde på scenen övergavs denna taktik för en mer hårdför linje (Watanabe, 2015). Hartung & Binder (2020, s. 9) menar att den egyptiska militärens kampanj i Sinai varit ineffektiv eller i värsta fall kontraproduktiv, och att samtidigt som kampanjen stoppat några attacker riskerar dessa framsteg att bli ogjorda av radikaliseringen man bidragit till i området. Abozaid (2020)

skriver att al-Sisi-regimen helt förlitat sig på en offensiv militär kampanj för att motarbeta den islamistiska terrorn, och agerat utan hänsyn till mänskliga rättigheter. Detta har inneburit en eskalerande konflikt, eftersom delar av den redan åsidosatta beduin-befolkningen därmed har dragits in i militanta grupperingar.

4.2.2 Byråkratisk kapacitet:

Tunisiens byråkratiska kapacitet var relativt stark innan revolutionen. Vid Ben Alis övertagande av makten förmedlade han till det tunisiska folket att de skulle få ett nytt Tunisien där demokrati och ekonomiska reformer skulle hamna i framkant. En militär upprustning åsidosattes för en utveckling av landets infrastruktur (Jebnoun, 2014). Ben Ali var dessutom tydlig med att staten skall vara sekulär, vilket uppskattades av USA som erbjöd ett bistånd på totalt 1,5 miljarder dollar fram tills 1994 då Tunisien inte längre ansågs vara i behov av ekonomiskt stöd, tack vare ett lyckat arbete med landets infrastruktur (USAID, 2021). Bistånd som dessa har i efterhand fått stor kritik för att ha prioriterat stabilitet inom landet och regionen istället för att demokratisera Tunisiens politiska och ekonomiska institutioner (Jebnoun, 2014). Denna typ av kritik har varit en röd tråd genom Ben Ali-regimens olika ekonomiska reformer. Tsourapas (2013) hävdar att Ben Alis utvecklande och liberalisering av institutioner aldrig genomfördes med ett mål av en ökad demokratisering och transparens. Istället menar han att de ekonomiska reformer som genomfördes var en typ av skuggspel nödvändig för regimen fortsatta överlevnad. Dels genom ett ökat förtroende för regimen från omvärlden och dess befolkning men även genom en ökad kontroll av ekonomiska institutioners samtliga maktnivåer. Ben Ali-regimen skulle genomsyra landets institutioner, vilket skapade en form av socialt kontrakt mellan regim och arbetare. Aktiva partimedlemmar som efterföljde partiets policys blev prioriterade vid anställningar vilket stärkte det nya sociala kontraktet och ökade den statliga makten i samtliga sektorer (Tsourapas, 2013).

Tunisien fick innan revolutionen ofta beröm för dess offentliga förvaltning, speciellt för landets marknadsregleringar och antikorrupsionslagar. Däremot har det i efterhand rapporterats om att faktorer som ansvarsutkrävande har lyst med sin frånvaro i rapporter som ska beskriva landets byråkratiska kapacitet (Världsbanken, 2015). Revolutionen genomfördes med bland annat med hoppet om en mer effektiv stat med en lägre grad av korrupktion. Trots detta minskade den byråkratiska kapaciteten tämligen markant från 2010 till 2011. Detta kan

bero på flera olika faktorer. En betydande sådan, är att Ben Alis regim var oerhört starkt bunden till alla nivåer av det politiska och ekonomiska väsendet. Störtandet av Ben Ali och hans anhängare innebar att hela den statliga apparaten förlorade stabilitet och effektivitet. Den byråkratiska kapaciteten är inte bara lägre ett år efter 2010 utan även fem år senare. 2015 hade flertalet lagar som bör öka den byråkratiska kapaciteten gått igenom parlamentet. Dock så fanns det fortsatt stora brister hos det nya, folkvalda, parlamentets lagföring. Antikorrup­tion-kommissionen som infördes 2012 har varit föga lyckad. Trots hundratals utredda fall så har enbart ett fåtal lett till åtal. Kontroll och transparens kring högst uppsatta politiker finanser är nästintill obefintlig. Det råder dessutom en avsaknad av regelverk kring ekonomiska särintressen hos beslutsfattare, något som ökar risken för korruption ytterligare. (Världsbanken, 2015)

Egyptens byråkratiska kapacitet var uppenbart begränsad redan innan revolutionen. Världsbanken (2015) rapporterar att Egyptens svaga ekonomiska utveckling under de föregående decennierna till stor del går att härleda till illa-fungerande institutioner, med utbredd korruption, bristande transparens, och ineffektiva processer för offentlig upphandling. Vidare fanns en mycket låg tilltro till det juridiska systemet och dess möjligheter att till att ge likvärdig behandling till alla medborgare. Denna brist på fungerande institutioner gällde inte minst på Sinaihalvön, där beduin-befolkningen, till stor del utesluten från den formella ekonomin, i hög utsträckning levde på smuggling in och ut ur Gaza (Watanabe, 2015). Den svårtillgängliga ökenmiljön på den historiskt konfliktfyllda halvön har inneburit att de egyptiska institutionerna inte gjort något större avtryck på befolkningens levnadsvillkor, mer än genom illa förankrade lagar och förordningar.

Samma svaga byråkrati var dock utbredd i resten av landet också. Russell (2021) menar att den egyptiska statens bristande institutionella kapacitet inneburit ett behov av att tillåta religiösa organisationer att bedriva välfärdsverksamhet å statens vägnar. Detta påbörjades redan under Mubarak, men efter revolutionen gick utvecklingen betydligt snabbare. Under perioden 2011 - 2013 kunde till exempel det relativt moderata islamistpartiet Muslimska Brödraskapet och det mer radikala al-Da‘wa al-Salafiyya flytta fram sina positioner och använda rollen som välfärdsleverantörer för att mobilisera sin islamist-sympatiserande väljarbas. Inte minst bidrog statens byråkratiska instabilitet under de turbulenta veckorna runt den 25e januari 2011 till att både nya organisationer och organisationsformer växte fram,

vilket skapade nya möjligheter att vinna politisk mark för såväl sekulära som islamistiska grupperingar.

Under de år som följde på 2013 års kupp blev den byråkratiska kapaciteten om något ännu svagare. Al-Sisi använde sig av byråkraterna inom den gamla säkerhetsapparaten för att i princip stänga ner det muslimska civila samhället, enligt egen utsago för att förhindra terrorism. Detta skedde i stor utsträckning utan en rättmätig juridisk process. Kandil (2016) påpekar att al-Sisis ekonomiska strategi snabbt blev att kanalisera så mycket som möjligt av landets resurser genom den militära apparaturen, inte minst för att undvika att de skulle försvinna in i den redan djupt korrupta och ineffektiva byråkratin. Detta försvagade byråkratin ytterligare, samtidigt som militären blev allt starkare. Världsbanken (2015) rapporterar dock att al-Sisi regimen tog vissa mer konstruktiva steg under 2014, med en planerad expansion av skattebasen och reformer inom de sociala skyddsnetten, men dessa förändringar visar ingen uppenbar effekt inom ramen för vår valda tidsperiod.

4.2.3 Demokratisering:

Tunisien har haft en större demokratisk utveckling än samtliga länder deltagande i arabiska våren. (Brownlee, m.fl., 2015) Efter att Ben Ali flydde landet 2011 började arbetet med att forma en ny regering. Den Tunisiska militären ställde sig på folkets sida och såg till så att den demokratiska processen kunde fortleva. (Taylor, 2014) Under perioden 2011-2014 leddes Tunisien av Moncef Marzouki som tillsattes som interimspresident av Tunisiens konstituerande församling (Schaar, 2011). Det demokratiska arbetet har varit utmanande eftersom avsättandet av tidigare politiska ledare inneburit en omstart för samtliga politiska institutioner. Tunisien hade 2014 sina första demokratiska president- samt parlamentsval, vilka godkändes av internationella valövervakare (National Democratic Institute, 2015). Tunisien har gjort många framsteg, inte minst landets villighet att välja kvinnor till betydande politiska poster. (IDEA, 2021) Dessutom har det tillkommit lagar som förbjuder all form av våld mot kvinnor, något som tyder på att landet anammar en allt mer progressiv politisk riktning. (UN Women, 2017) Det demokratiska samarbetet institutioner emellan, exempelvis det mellan politiska organ och militär, tillsammans med ett relativt högt valdeltagande har stärkt det institutionella deltagandet i beslutsprocesser. Samtidigt påpekar Zelin (2020) att demokratin också skapat ny instabilitet i landet. Framförallt fick den universella amnesti för politiska fångar som utropats och interim-regeringspartiet Ennahdas milda behandling av

militanta islamister konsekvensen att grupper som Ansar al-Sharia kunde växa mycket snabbt.

Egypten har haft stora svårigheter med att möta dem mål som sattes upp i och med arabiska våren. Efter ett år av fortsatta protester och hård konfrontation mellan demonstranter och säkerhetsstyrkor vann den moderate islamisten Mohammed Morsi Egyptens första demokratiska presidentval, vilket hade ett relativt högt valdeltagande och bedömdes som rättvist av internationella observatörer (Szmolka, 2015). Över 80 partier hade grundats under månaderna som följde revolutionen, och i parlamentsvalet som ägt rum innan presidentvalet fick islamistpartier över 70% av rösterna (Carnegie, 2015). Efter att Morsi avsattes gick den egyptiska militären in och tog över makten, samtidigt som Muslimska brödrskapet förbjöds och hundratals medlemmar fängslades. Det som följde var i princip upprättandet av en militärstat, styrd av Abdel Fattah el-Sisi. Många människorättsorganisationer oroar sig över läget i Egypten där politiska ledare har lärt sig av sina föregångares misstag och implementerar en ännu mer offensiv maktbevaringsstrategi gentemot befolkningen. Löften om mindre korrupktion, mer demokrati samt fri press har inte infriats utan i stället har läget förvärrats. Somliga egyptier menar att det rådande statsmakten är ännu mer förtryckande än Mubaraks gamla regim (Deutsche Welle, 2021). Journalister fängslas och oppositionsmedlemmar torteras. Många befärrar att regimkritiska rörelser och ledare terroriststämplas av al-Sisis regim i syfte att cementera regimens ställning vid makten. (Deutsche Welle, 2021)

4.3 Analys

Hendrix & Youngs modell innebär att, allt annat lika, kommer ett land med större militär kapacitet utsättas för fler terrorattacker än en stat med mindre militär kapacitet. Detta beror på en rad faktorer. Den första är att militanta oppositionella grupper kommer att välja den taktik som innebär högst utdelning för den tagna risken. En direkt väpnad konfrontation med en militärt stark stat innebär sannolikt att den svagare oppositionella gruppen kommer se sig utplånad. Terrorism å andra sidan innebär att den militanta gruppen inte behöver konfrontera staten militärt, utan istället tvinga fram eftergifter och förhandlingar genom spektakulära våldsdåd. En annan förklaring är att en stat som är benägen att använda sin militära kapacitet kommer att alienera oppositionen, och därmed bidra till en radikalisering. Det motsatta är sant när det gäller byråkratisk kapacitet. En byråkratiskt stark stat begränsar mängden terror

genom att på olika sätt "se" befolkningen i högre utsträckning. Till exempel kan starkare institutioner innebära att befolkningens krav kan omsättas i konkret förändring genom effektiv politik, men också att fler terrorbrott stoppas innan de kan genomföras genom en väl fungerande underrättelsetjänst och ett starkt rättsväsende. Således fungerar de två delarna av statlig kapacitet, som enligt Hendrix & Youngs analys oftast är starkt korrelerade, i motsatt riktning i hur de påverkar möjligheterna och incitamenten till terrorism. Hwang klassificerar statlig kapacitet enhetligt, men menar att den tillsammans med demokratiskt deltagande är negativt korrelerad med våldsamt islamistisk mobilisering.

I fallet Tunisien kan vi se tydliga exempel på denna dynamik. Landets militära utgifter har historiskt sett varit tämligen låga i jämförelse med andra arabiska länder. Istället så har Tunisiens budgetering gett intrycket av att landet satsat, till en större grad, på att utveckla institutioner tillhörande infrastruktur, utbildning och sjukvård. Den byråkratiska kapaciteten i Tunisien har i relation till dess militära kapacitet därmed varit stark. Antalet terrorattacker är få, inte minst i jämförelse med Egypten. Det största antalet attacker finner vi 2013, ett år där det skedde 14 attacker. Detta kan uppfattas som många attacker ifall man väljer att jämföra med antalet attacker i Tunisien 2010. Det är dock ett oerhört lågt antal attacker ifall man väljer att jämföra med Egypten samma år, där det 2013 skedde 208 attacker. Tunisiens starka byråkrati bör, enligt Hendrix & Youngs teori, vara en del av förklaringen till det relativt låga antalet terrorattacker. Med denna tes i åtanke, så skall specifika kvaliteter hos Tunisiens byråkratiska kapacitet analyseras för att utröna vilken roll de spelat det förebyggande arbetet mot terrorattacker.

Förutom 2012 ökade de militära utgifterna i Tunisien varje år under perioden 2010-2015. De militära utgifterna 2010 låg på 571 miljoner USD medan de år 2015 låg på 979 miljoner USD. En uppseendeväckande ökning som kan ha flera olika förklaringar. En tänkbar förklaring är att Tunisien var rädd för att oroligheterna i grannlandet Libyen efter den arabiska våren skulle kunna komma att spilla över landets gränser. En ökad satsning på militären kan ha varit i syfte att säkerställa sin position i regionen under en väldigt turbulent tid. Det fanns länge en oro hos Ben Ali kring militärens makt i landet. Militärkupper runt om i Afrika hade förekommit flertalet gånger under hans livstid och det var ett öde som han inte ville gå till mötes. Den tunisiska militären fick aldrig någon större makt under hans tid som president. Han var noga med att hålla undan militären från politik, vilket ledde till att militären inte fick ta på sig några politiska poster eller uppdrag.

Militärens storlek var betydligt mindre än poliskåren, som uppskattades ha långt över hundra tusen anställda. Den polisiära staten Ben Ali konstruerade och som efterlever hans tid som regent kan ha ökat den byråkratiska kapaciteten. Den starka närvaron av poliser och underrättelsetjänst inom statens alla skikt innebar att möjligheten att samla och hantera information ökade markant, något som är integralt för Hendrix and Youngs definition av byråkratisk kapacitet. Hela den tunisiska statsapparaten och dess lokala förgreningar har ingått i ett starkt socialt kontrakt mellan regim och individer. En ständigt övervakande underrättelsetjänst tillsammans med parti-lojala anställda inom samhällets alla skikt kan ha minskat risken för militanta aktörer att växa. Orosmoln, även under oroliga tider som efter revolutionen 2011, upptäcks tidigt och kan därmed åtgärdas innan individer eller grupperingar agerar ut sitt missnöje med staten genom våld och terror.

Den starka byråkratiska kapaciteten ökar inte bara möjligheterna att samla ihop och hantera information. Landets arbete med att utveckla sjukvård, utbildning och infrastruktur som blev bedömt som lyckat av USA, till den grad att de drog in sitt ekonomiska stöd till Tunisien 1994, har även stärkt det socio-ekonomiska tillståndet i landet. Incitament för att gå med i terrorgrupper som utmanar statens suveränitet minskar när befolkningen känner sig tillfreds med sin tillvaro och omgivning. Ifall diverse grupper hade marginaliserats hårdare genom en ej fungerande byråkrati så är det möjligt att fler individer hade valt att vända ryggen mot staten och gå med i terrorgrupper. Genom en starkare byråkrati finns det dessutom större möjligheter att kanalisera eventuella missnöjen, något som kan förhindra en polarisering mellan individ och stat.

I fallet Egypten ser vi ett samband mellan militärens allt mer framträdande roll i samhället och den ökade terroraktiviteten. I tabell 3 ser vi att de militära utgifterna ökar under nästan hela perioden, med undantag för perioden 2012 - 2013. Under 2013 meddelade USA att de skulle frysa det generella stödet till den egyptiska militären, vilket kan förklara de minskade utgifterna under det året. Under perioden ser vi samtidigt en oerhört dramatisk ökning i antalet attacker per år. Ökningen är som störst mellan 2012 och 2013, det vill säga under den period då president Morsi avsattes genom en militärkupp. Mellan dessa år sker en ökning med 500%, från ca 40 attacker till över 200. Givet att denna enorma ökning sker samma år som den enda minskningen i militära utgifter går det att ifrågasätta huruvida Hendrix &

Youngs hypotes får hundraprocentigt stöd här men den övergripande trenden stämmer överens med de teoretiska förväntningarna.

Mellan perioden 2010 och 2012 ser vi också en viss ökning av terroraktiviteten, men som möjligen bromsades in av SCAF och Morsis försök att föra en dialog med militanta grupper i Sinai. Under al-Sisi har det gjorts betydligt mer begränsade försök att motverka terrorism på juridisk väg eller med socioekonomiska ingrepp. Det finns stöd för att den hårdföra militära offensiven inneburit att man alierat delar av befolkningen, inte minst beduinerna i Sinai, men även moderata islamister i större grad än tidigare, vilka i högre utsträckning kommit att ta terroristernas parti. Detta sker visserligen i enlighet med Hendrix & Youngs förväntningar om sambandet mellan militär kapacitet och terrorism, men inte enligt den mekanism som de föreskriver. Snarare än att den militära kapaciteten som sådan skapar incitament till terrorism, legitimeras terrorgrupperna av den Egyptiska militärens urskillningslösa våldsanvändning.

Det sker även en ganska dramatisk minskning av den redan låga byråkratiska kapaciteten i Egypten under perioden. Detta syns tydligt i statistiken från Världsbanken, med en minskning från -0.4 till -0.8 under perioden. Det kvalitativa materialet ger stöd för att först det revolutionära tillståndet under 2011 och 2012, och sedan al-Sisis ekonomiska policys mellan 2013 och 2015 tillsammans bidragit till att försämra den egyptiska statens byråkratiska kapacitet. Den svaga byråkratiska kapaciteten innebär den egyptiska statens förmåga att "se" befolkningen, formulera välgrundad policy, och genomföra effektiv politik är begränsad. Under revolutionsperioden innebär detta att islamistiska organisationer, genom att i allt större utsträckning ta på sig rollen som veritabla välfärdsinstitutioner, kunde öka sitt folkliga stöd. Denna temporära sänkning av den byråkratiska kapaciteten innebär således ett "window of political opportunity" som islamisterna kunde växa i. Det är dock svårt att direkt sammankoppla detta med den ökande terrorismen, eftersom den verkligt stora ökningen kom först efter att Muslimska Brödrskapet förklarats olagliga och utpekade islamister och terrorister i tusental började låsas in av säkerhetspolis.

På Sinaihalvön å andra sidan har innebar Mubarakregimens fall ett institutionellt vakuüm, där den redan ganska frånvarande centralmakten blev än mer frånvarande. Detta innebär att militanta grupper kunde utöka sin aktivitet i området, och samtidigt rekrytera från den marginaliserade beduin-befolkningen. När al-Sisi sedan kontrade med rent militära medel

blev incitamenten att försöka ägna sig åt massrörelse-politik väldigt begränsade, men framförallt blev terrorismens dragningskraft större genom ökad radikalisering.

De två ländernas demokratiseringar skiljer sig dramatiskt från varandra. Tunisien sticker ut under den Arabiska våren som den enda stat som haft en lyckad demokratisk utveckling, och hade sitt första demokratiska presidentval 2014. I valet ställde såväl islamistiska partier som sekulära partier upp, vilket gjorde det tydligt att flertalet särskilda opinioner fick möjligheten att uttrycka sig på den politiska arenan. Enligt Hwangs teori om samspelet mellan statlig kapacitet och graden av institutionaliserat deltagande i beslutprocesser och hur detta samspel påverkar mängden våldsamt mobilisering är det tydligt att Tunisien gynnats av dess starka byråkrati samt dess stora grad av institutionaliserade deltagande i beslutsprocesser. När Ben Ali avsattes 2011 klev militären in tidigt och såg till att skydda folkets demokratiska kamp. Militären såg till att en interimregering kunde tillträda under förberedandet och väntan på landets första demokratiska val. Det demokratiska samarbetet mellan institutioner som exempelvis militär och parlament är ett tydligt uttryck på en stark grad av institutionaliserade deltagande i beslutprocesser. Detta tillsammans med en, i en regional jämförelse, stark byråkrati underlättade den demokratiska utvecklingen samt fungerande förebyggande mot framfarten av militanta islamistiska grupper inom landet.

Egypten har haft en betydligt krokigare väg mot en eventuell demokratisering. Faktum är att perioden 2010 till 2015 går att dela in i två väldigt tydliga perioder. Den första pågår från 2010 till 2013, och innehåller revolutionen 2011, SCAF:s interim styre, det första demokratiska valet 2012 där islamisten Morsi väljs till president, och kuppen 2013 där han avsätts. Under interim styret samarbetade SCAF i viss utsträckning med olika delar av den stora revolutionära mobiliseringen, men det verkligt demokratiska deltagandet uteblev, vilket inte minst visar sig i militärstyrets hårdföra hållning mot de fortsatta protesterna. Samtidigt får denna första period karaktäriseras som en period av ökande deltagande, och det egyptiska presidentvalet 2012 hade både högt valdeltagande och karaktäriserades av opartiska internationella bedömare som rättvist. Enligt Hwangs teori om deltagandets effekt på våldsamt mobilisering borde vi se en liten mängd terrorism under denna period, till följd av att såväl sekulära som islamistiska grupper fick ökat utrymme till demokratiskt deltagande. Stödet för denna tes är dock inte uppenbart under denna första period, då antalet attacker per år ökar efter revolutionen och fortsätter öka fram till kuppen 2013. Samtidigt ligger det i linje med

Hwangs beskrivning av en stat med låg kapacitet och högt deltagande, där vi ser en blandad islamistisk mobilisering som för det mesta är fredlig men ibland våldsam.

Den andra perioden sätter dock den första i en annan dager. I samband med militärkuppen i juli 2013 förbjuds det Muslimska Brödrskapet och tusentals islamister fängslas. I så gott som direkt anslutning till detta ökar antalet terrorattacker med hundratals procent, vilket ger ganska tydligt stöd till Hwangs teori. Givet att incitamenten och möjligheterna till någon slags institutionellt deltagande nu helt försvinner för många islamistiska organisationer ökar istället incitamenten till våldsam mobilisering, bland annat terrorism. Under åren 2013 - 2015 återgår Egypten till ett militärstyre, och det val som hålls 2015 bojkottas av i princip hela den politiska oppositionen, vilket ger ett slående lågt valdeltagande på runt 22 procent. Samtidigt använder sig al-Sisis regim regelbundet av antiterrorlagstiftning för att utestänga oppositionen. Denna andra period i Egypten skiljer sig från både Tunisien och Egyptens första period eftersom vi ser en kombination av låg byråkratisk kapacitet och lågt deltagande, den kombination som enligt Hwang bör ge det absolut mest våldsamma utfallet.

5. Slutsatser

Vi har i denna studie funnit visst stöd för Hendrix & Youngs tes att högre militär kapacitet leder till mer terrorism, medan högre byråkratisk kapacitet leder till mindre terrorism. Samtidigt som det har skett en ökning av antalet attacker i båda länder, som i enlighet med modellen kan förklaras utifrån en sänkt byråkratisk kapacitet i båda länder åren efter den Arabiska våren, är skillnaden i magnitud mycket påtaglig. I Tunisien, där den byråkratiska kapaciteten visserligen minskat men fortsatt är betydligt högre än i Egypten, ser vi en procentuellt stor men i absoluta siffror relativt liten ökning i antalet attacker per år under perioden. I Egypten, där den byråkratiska kapaciteten varit betydligt lägre redan innan revolutionerna och där militären tagit på sig en enorm roll samt kontrollerar stora delar av ekonomin, är ökningen i antalet terrorattacker under perioden mycket dramatisk, framförallt efter 2013. Det är dock oklart om mekanismen som Hendrix & Young föreslår är lämplig, då den militära kapaciteten teoretiskt plan sammanblandas urskillningslös våldsanvändning som taktik mot terrorismen. Det finns skäl att tro att al-Sisi regimens hårdföra politik och alltmer propagandistiska användning av begreppet terrorism snarare bidragit till ökningen än

motverkat den. Det är också högst ifrågasättbart vilken positiv roll det amerikanska militära stödet kan anses spela i sammanhanget.

Vi kan också se ett samband mellan graden av demokratiskt deltagande och mängden terrorism, i enlighet med Hwangs formulering av the participation-capacity nexus. I Tunisien ser vi att samtidigt som antalet attacker ökade under perioden, så bidrog möjligheterna till politiskt deltagande för bland annat islamistiska grupper till att hålla siffrorna nere.

Detsamma gäller i för vad vi identifierat som den första perioden i Egypten, från revolutionen 2011 till kuppen 2013, som kan kontrasteras mot den andra perioden 2013 till 2015. Under den andra perioden ökar antalet attacker oerhört dramatiskt, vilket vi menar ger stöd till Hwangs tes om att möjligheterna till deltagande formar incitamenten att engagera sig i terrorism kontra andra former av mobilisering.

Terrorism kan vara tämligen utmanande att definiera och teoretisera. Dess motiv är sällan binära utan ofta mångfacetterade och komplexa. I vår studie, där vi prövat Hendrix & Youngs samt Hwangs teorier för att förklara varför mängden terrorism har ökat i olika grad i Tunisien och Egypten, kan teorin stundtals ses som otillräcklig. Denna teori fångar endast upp fenomen och värden som hör hemma i tidigare valda variabler. Vi väljer därför nu att lyfta upp några alternativa förklaringsmodeller som också skulle kunna inneha relevans i en liknande studie med annan utformning.

Skillnaden mellan länderna skulle kunna förklaras utifrån Egyptens storlek. En väldigt enkel förklaring till varför mängden terror är så pass mycket större i Egypten är att Egypten är ett stort land med mycket fler invånare än i Tunisien. Därmed är det inte alltför konstigt att det absoluta antalet terrorattacker i Egypten än Tunisien, utan kanske till och med statistiskt rimligt. Detta är dock en bristfällig förklaring. Under åren 2000 till 2010 hade Egypten totalt 13 attacker, jämfört med Tunisiens 3. Detta är visserligen 4 gånger så många, men inte jämförbart med den skillnad vi ser under perioden 2010 - 2015. En förklaring till Tunisiens relativt låga terroraktivitet skulle också kunna ta kulturella aspekter i åtanke. Masri (2017) argumenterar för att Tunisiens förhållandevis fredliga demokratiska utveckling måste förstås utifrån landets unika kulturella förutsättningar. Bland annat menar Masri att den form av islamisk rättsdoktrin som är mest utbredd i Tunisien, malikismen, har en mer pragmatisk inställning till sekulär lag än andra inriktningar, vilket inneburit att en benägenhet att jobba reformistiskt. Samtidigt lämnar en sådan analys en hel del att önska, inte minst eftersom

malikismen är en av de största skolorna inom Islam och är väletablerad i hela Nordafrika, inte minst i närliggande Libyen, där revolutionen varken lett till demokrati eller stabilitet.

Under studiens forskningsprocess så har det upptäckts brister som skulle kunna åtgärdas i en framtida studie. Dessa problem var dock svåra att hantera inom ramen för denna uppsats, eftersom det fanns en risk att studien hade överstigit dess tänkta storlek. Vi har sedermera kommit fram med två förslag för den framtida forskningen som skulle möjligtvis kunna utveckla forskningsområdet och dess teorier.

En större studie skulle ge möjlighet att höja ambitionsnivån när det gäller appliceringen av de två teoribildningar som använts under studiens gång. Något som troligtvis skulle kunna vara teoriutvecklande och givande vore att kombinera Hendrix & Youngs teorier om militär- och byråkratisk kapacitet med Hwangs teori om samspelet mellan statlig kapacitet och graden av institutionaliserat deltagande i beslutsprocesser. En förening av dessa teorier som är väl avvägd vore oerhört nyttigt för framtida forskning kring terror, speciellt under demokratiska mobiliseringar.

Ett andra förslag vore att bedriva en studie med fler analysenheter. Ett större antal länder med ett större empiriskt urval skulle göra det möjligt att analysera samtliga möjliga utfall av en förening av Hendrix och Youngs teori med Hwangs teori. I vår studie så har vi fokuserat på två möjliga utfall i fallen Tunisien och Egypten, varav ett tredje utfall nämns hastigt i analysen. En större studie där fler länder analyseras skulle kunna göra det möjligt att studera samtliga åtta möjliga utfall. Denna studies storlek gjorde det i princip omöjligt att studera alla åtta möjliga utfall, istället så låg fokus på att stärka eller försvaga teoriernas validitet genom att detaljerat beskriva och studera två fall som fick agera som teoretiska motpoler. En studie med större omfattning vore därmed högst intressant och förhoppningsvis givande för framtida forskning inom forskningsområdet.

Referenser:

Abozaid, Ahmed M. 2020. "Counterterrorism strategy and human rights in Egypt after the Arab uprising: A critical appraisal", *Aggression and Violent Behavior*, Volume 51, 101385, ISSN 1359-1789, <https://doi.org/10.1016/j.avb.2020.101385>. Tillgänglig:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1359178918303148> (Hämtad: 2022-01-04)

Barany, Zoltan. 2011. "The Role of the Military" i *Journal of Democracy: Comparing the Arab Revolts*. Volym 22., Uppl. 4. s. 28-39

Tillgänglig:

<https://www.journalofdemocracy.org/wp-content/uploads/2011/12/Barany-22-4.pdf>

(Hämtad 2022-01-04)

BBC News. 2011 "Egypt unrest: 846 killed in protests - Official Toll" 19 April. Tillgänglig:

<https://www.bbc.com/news/world-middle-east-13134956> (Hämtad: 2022 - 01- 03)

Beck, Colin J. 2008. "The Contribution of Social Movement Theory to Understanding Terrorism" i *Sociology Compass*, Vol. 2, No. 5, s.1565-1581. Tillgänglig.

<https://doi.org/10.1111/j.1751-9020.2008.00148.x> (Hämtad 2022-01-04)

Brooks, Risa A. 2003. "Making Military Might: Why Do States Fail and Succeed? A Review Essay". *International Security*, Vol. 28, No. 2, s. 149–191. Tillgänglig:

<http://www.jstor.org/stable/4137471> (Hämtad 2022-01-04)

Brownlee, Jason, Masoud, Tarek and Reynolds, Andrew. 2015. "Theorizing the Arab Spring" i *The Arab Spring: Pathways of Repression and Reform*. Oxford: Oxford Publishing Online.

Carnegie Endowment for International Peace. 2015. "2012 Egyptian Parliamentary Elections" Tillgänglig:

<https://carnegieendowment.org/2015/01/22/2012-egyptian-parliamentary-elections-pub-58800> (Hämtad: 2022-01-04)

Cavatorta, Francesco & Haugbolle, Rikke Hostrup. 2012. "The End of Authoritarian Rule and the Mythology of Tunisia under Ben Ali", i *Mediterranean Politics*, Volym 17., Uppl. 2. Tillgänglig:

https://www.academia.edu/1800466/The_end_of_authoritarian_rule_and_the_mythology_of_Tunisia_under_Ben_Ali

(Hämtad 2022-01-04)

CIA. 2021. "The World Factbook - Bahrain". Tillgänglig:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bahrain/>

(Hämtad 2022-01-04)

CIA. 2021. "The World Factbook -Egypt". Tillgänglig:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/egypt/>

(Hämtad 2022-01-04)

CIA. 2021. "The World Factbook -Tunisia". Tillgänglig:

<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/tunisia/>

(Hämtad 2022-01-04)

Deutsche Welle. 2021-01-25. *Egypt's Arab Spring: The bleak reality 10 years after the uprising*. Tillgänglig:

<https://www.dw.com/en/egypts-arab-spring-the-bleak-reality-10-years-after-the-uprising/a-56336238>

(Hämtad 2022-01-04)

Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik, Towns, Ann, och Wängnerud, Lena. 2012. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4. Uppl., Stockholm: Nordstedts Juridik

Feldman, Noah. 2020. *The Arab Winter: A Tragedy*. Uppl. 1. Princeton University Press: Princeton

Global Terrorism Database [Data file]. 2021. National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism (START) Tillgänglig: <http://www.start.umd.edu/gtd> (Hämtad: 2022-01-04)

Gold, Zack. 2014. *Security in the Sinai: Present and Future*. Hague: ICCT. Tillgänglig:

<http://www.icct.nl/app/uploads/download/file/ICCT-Gold-Security-In-The-Sinai-March-2014.pdf>

(Hämtad 2022-01-04)

Grugel, Jean. 2002. *Democratization. a Critical Introduction*. Palgrave.

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=cat02271a&AN=atoz.ebs1052410e&site=eds-live&scope=site>.

Hartung, William D. & Seth Binder, 2020. "U.S. Security Assistance To Egypt: Examining The Return On Investment" Center for International Policy. Tillgänglig:
https://pomed.org/wp-content/uploads/2020/05/200506_SecurityAssistanceToEgypt.pdf
(Hämtad: 2022-01-04)

Hendrix, Cullen S. & Young, Joseph K. 2014. "State Capacity and Terrorism: A Two-Dimensional Approach." *Security Studies*. Apr-Jun, Vol. 23 No. 2, s. 329-363.
Tillgänglig:
<https://eds-p-ebsohost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=7&sid=ce7cd352-30c2-4cb7-a66d-4b9c6dec75ec%40redis> (Hämtad: 2022-01-04)

Hwang, Julie C. 2009. *Peaceful Islamist Mobilization in The Muslim World*. Uppl. 1.
Palgrave Macmillan: New York.

International Institute for Democracy and Electoral Assistance (IDEA) 2021. *Gender Quotas Database: Tunisia*.
Tillgänglig: <https://www.idea.int/data-tools/data/gender-quotas/country-view/284/35>
(Hämtad 2022-01-04)

International Institute for Strategic Studies. 2021. "Armed Forces Personnel, Total" The Military Balance. Tillgänglig:
<https://data.worldbank.org/indicator/MS.MIL.TOTL.P1?end=2015&start=2002> (Hämtad: 2022-01-03)

Jebnoun, Nouredine. 2014. "The Authoritarian Path of a Dystopian State" i Jebnoun, Nouredine; Kia, Mehrdad; Kirk, Mimi. *Modern Middle East Authoritarianism*. 1. Uppl., New York: Routledge. s.101-122
Tillgänglig:
<https://www-taylorfrancis-com.ludwig.lub.lu.se/books/edit/10.4324/9780203734186/modern-middle-east-authoritarianism-nouredine-jebnoun-mehrdad-kia-mimi-kirk>
(Hämtad 2022-01-04)

Kandil, Hazem. 2016. *The Power Triangle: Military, Security, and Politics in Regime Change*. Oxford University Press: Oxford

Kaye, D. D. 2008. *More Freedom, Less Terror?: Liberalization and Political Violence in the Arab World*. RAND Corporation. Tillgänglig:

<https://search-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lu b.6174239&site=eds-live&scope=site> (Hämtad: 2021-12-30)

Masri, Safwan M. 2017. *Tunisia: An Arab Anomaly*. Columbia University Press: New York

National Democratic Institute. 2015. *Final report on the 2014 legislative and presidential elections in Tunisia*. Tillgänglig:

[https://www.ndi.org/sites/default/files/Tunisia%20Election%20Report%202014_EN_SOFT%20\(1\).pdf](https://www.ndi.org/sites/default/files/Tunisia%20Election%20Report%202014_EN_SOFT%20(1).pdf)

(Hämtad 2022-01-04)

Neo, Ric. 2019. "The Jihad Post-Arab Spring: Contextualising Islamic Radicalism in Egypt and Tunisia." *African Security Review* Vol. 28, No. 2, s. 95–109.

doi:10.1080/10246029.2019.1679651 Tillgänglig:

<https://eds-p-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=6&sid=08a3ad78-bbea-48b8-b33b-34b5fb9a81d3%40redis> (Hämtad: 2022-01-04)

Russell, Neil. 2020. *Authoritarianism reconstituted: 'hollow statism' and the crackdown on Islamic movements in Sisi's Egypt*. Phd diss. University of Edinburgh: Edinburgh

Schaar, Stuart. 2011 "Democracy Triumphs In Tunisia's First Free Elections." *Economic And Political Weekly*, Vol. 46, No. 47, s. 24–26. Tillgänglig:

<http://www.jstor.org/stable/41720517>. (Hämtad: 2022-01-04)

Szmulka, Inmaculada 2015. "Exclusionary And Non-Consensual Transitions Versus Inclusive And Consensual Democratizations: The Cases Of Egypt And Tunisia" i *Arab Studies Quarterly* Vol. 37, No. , s.73-95. Tillgänglig:

<https://eds-s-ebshost-com.ludwig.lub.lu.se/eds/pdfviewer/pdfviewer?vid=5&sid=c1d3430a-cfca-41f5-9b79-7f7ee1dd0224%40redis> (Hämtad: 2022-01-04)

Stockholm International Peace Research Institute, 2021. "Military Expenditure, Current USD" ur *Yearbook: Armaments, Disarmament and International Security*. Tillgänglig:

<https://data.worldbank.org/indicator/MS.MIL.XPND.CD?end=2015&start=2002> (Hämtad: 2022-01-04)

Taylor, William C. 2014. *The Tunisian Military's "Ambitious Support" of the Arab Awakening* I Taylor, William C. *Military Responses to the Arab Uprisings and the Future of Civil-Military Relations in the Middle East*. 1. Uppl., New York:Palgrave, s. 57-82

Tillgänglig:

<https://link.springer-com.ludwig.lub.lu.se/book/10.1057%2F9781137410054>

(Hämtad 2022-01-04)

Torelli, Stefano Maria. 2016. *The Ben Guerdane Attack and Tunisia's Tackling of Terrorism*, 18 March 2016, Terrorism Monitor Volym: 15., Uppl. 6. Tillgänglig: <https://www.refworld.org/docid/56f16d324.html> (Hämtad 2022-01-04)

Tsourapas, Gerasimos. 2013. *The Other Side of a Neoliberal Miracle: Economic Reform and Political De-Liberalization in Ben Ali's Tunisia*, I Mediterranean Politics. Volym 18., Uppl. 1. s.23-41. Tillgänglig: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/13629395.2012.761475> (Hämtad 2022-01-04)

UN Women. 2017. *Tunisia passes historic law to end violence against women and girls*.

Tillgänglig:

<https://www.unwomen.org/en/news/stories/2017/8/news-tunisia-law-on-ending-violence-against-women>

(Hämtad 2022-01-04)

United Nations. 2012-02-02. "Report of the Special Rapporteur on torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, Juan E. Méndez Addendum - Mission to Tunisia" Tillgänglig:

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G12/103/22/PDF/G1210322.pdf?OpenElement> (Hämtad 2022-01-04)

United Nations. 2021-12-01. *UN experts urge release of rights defenders in Egypt, condemn misuse of counter-terrorism measures*. Tillgänglig:

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=27885&LangID=E> (Hämtad 2022-01-04)

USAID. 2021-09-01. *Tunisia*.

Tillgänglig: <https://www.usaid.gov/tunisia>

(Hämtad 2022-01-04)

Världsbanken. 2015. *Egypt : Systematic Country Diagnostic*. Washington:Världsbanken

Tillgänglig:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/853671468190130279/pdf/99722-CAS-P151429-SecM2015-0287-IFC-SecM2015-0142-MIGA-SecM2015-0093-Box393212B-OUO-9.pdf>

(Hämtad 2022-01-03)

Världsbanken. 2015. *Tunisia : Systematic Country Diagnostic*. Washington:Världsbanken

Tillgänglig:

<https://openknowledge.worldbank.org/handle/10986/23112> License: CC BY 3.0 IGO.

(Hämtad 2022-01-04)

Världsbanken. 2021. "Government Effectiveness: Estimate". World Governance Indicators. Tillgänglig: <https://databank.worldbank.org/source/worldwide-governance-indicators#>

Watanabe, Lisa. 2015. "Sinai Peninsula – from Buffer Zone to Battlefield" CSS Analyses in Security Policy. No. 168, February. Center for Security Studies: Zurich. Tillgänglig: <https://css.ethz.ch/content/dam/ethz/special-interest/gess/cis/center-for-securities-studies/pdfs/CSSAnalyse168-EN.pdf> (Hämtad: 2022-01-04)

Weinberg, Leonard, Ami Pedahzur & Sivan Hirsch-Hoefler, (2004). "The Challenges of Conceptualizing Terrorism", i *Terrorism and Political Violence*, Vol. 16, No. 4, s. 777-794, Tillgänglig: <https://www.tandfonline-com.ludwig.lub.lu.se/doi/pdf/10.1080/095465590899768> (Hämtad: 2022-01-04)

Zelin, A. Y. (2020) *Your sons are at your service : Tunisia's missionaries of jihad*. Columbia University Press (Columbia studies in terrorism and irregular warfare). Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ludwig.lub.lu.se/login.aspx?direct=true&db=cat07147a&AN=lu b.6426975&site=eds-live&scope=site> (Hämtad: 2021-12-30).